

לעילוי נשמת
הרב חפץ בן אסתר זצ"ל

מפטייר וי-הנה נתן חקמה לשלמה (מלי"א ה כו)
אדר התשפ"ו

בס"ד

פרשת תרומה

עלון חידושי תורה ופרפראות על **פרשת השבוע** בענייניא דיומא ממפרשי ומדרישי חז"ל
בפרשת תרומה 96 פסוקים = **האפוד, זהב לבן**

ועשית שתי טבעות זהב ונתתה אתם על שתי כתפות האפוד מלמטה ממול פניו לעמדת מחברתו ממעל לחשב האפוד. (שמות כח כז)
בפרשת תרומה 3 מצוות, ומתוך 2 מצוות עשה ו-1 מצוות לא תעשה (ספר החינוך)

עשה: מצות בנין בית הבחירה. מצות סדור לחם הפנים ולבונה. **לא תעשה:** שלא להוציא ממנו בדי הארון.

ז' באדר – הוא יום שנולד בו משה רבינו ויום שמת בו לסוף מאה ועשרים שנה. שהקדוש ברוך הוא יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום ומחדש לחדש, שנאמר (שמות כח כו) **'את מספר ימיה אמלא'**. (קידושין לח.). נוהגים חסידים ואנשי מעשה להתענות ביום זה ולומר סדר תיקון ליום ז' אדר ככתוב בסידורים, לפי שמיתת צדיקים מכפרת (סנהדרין טז.) והתענית עם תשובה ותפילה מכפרת, ויוצאת כפרה שלמה לכל ישראל. (כתב השו"ע (או"ח תקפ) אלו הקמים שפארו בעם צרות לאבותינו וראוי להתענות בהם, בז' באדר מת משה רבינו ע"ה.)

משה רבינו – בכתוב מלא

מה הטעם שמקפידים לכתוב 'משה רבינו' בכתוב מלא - באות י' אחרי הו'.

לפי שאותיות **משה רבינו** עולות בגימטריא שש מאות ושלוש עשרה (613), שעל ידו ניתנה תורה שיש בה תרי"ג מצוות. (ספר התודעה)

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. (כה ב) **וזאת התרומה אשר תקחו מאתם** (כה ג)

המשה לא יתרו, ואם תרמו, אין תרומתן תרומה. החרש, והשוטה, והקטן, והתורם את שאינו שלו. נכרי שתתם את של ישראל, אפלו ברשות, אין תרומתו תרומה. (משנה תרומות א א)

שאלה – היכן מרומזים בפסוקים ההלכות שנזכרו בדברי המשנה.

תשובה – **דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה** פרט לגוי. **מאת כל איש** פרט לקטן. **אשר ידבנו לבו** פרט לחרש ולשוטה. **וזאת התרומה אשר תקחו מאתם** פרט לתורם את שאינו שלו. (ירושלמי שם)

מאת כל איש ולא מאת אישה. שמא ישה שיש לה בעל אין מקבלין גבאי צדקה דבר מרובה, כדתניא (ב"ק קיט.) גבאי צדקה מקבלין מקו דבר מועט, אכל לא דבר מרובה. ובפ"ק דשקלים דריש לזה על תרומת שקלים, ונשים וקטנים אין שוקלין. (משך חכמה, עבד המלך)

ויקחו לי תרומה (כה ב) פרש"י – 'לי' לשמי.

שאלה – כבר הקשו המפרשים מה רצה רש"י לחדש בזה.

תשובה – אמרו חז"ל (ברכות סג.) **פל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לפניהן, סוף נצרך לפניהן על ידי אשתו.** שיצטרך להביא אשתו הסוטה להשקות אותה וצריכים למחות את שם ה' במים. וזה מה שמבאר רש"י ויקחו לי תרומה בכדי שלא ימחה שמי, וזהו 'לי' לשמי. (מדרש יהונתן)

ויקחו לי תרומה (כה ב) פרש"י – 'לי' לשמי. **לשמי** בגימטריא **לב שמח** (380). שינתו צדקה בלב שמח. עצבות הא מסטרא דמסאבותא. רק ע"י שמחה יכולין לקדש הבית. **שמחה** ר"ת **מזמור שיר תנפת הבית**. (אמרי חיים)

פרש"י – **שלוש עשרה דברים שתרמו בגימטריא אחד**, וזה שפרש"י 'לי' לשמי. (יגל יעקב)

ויקחו לי תרומה (כה ב) פרש"י – **זהב וכסף ונחשת וכל המנויין בענין, פלם היוצרכו למלאכת המשכן או לבגדי כהנה ששדקדק בהם.**

ויקחו לי תרומה (כה ב) פרש"י – **זהב וכסף ונחשת וכל המנויין בענין, פלם היוצרכו למלאכת המשכן או לבגדי כהנה ששדקדק בהם.** וראו חסידים לומר שהם יקחו התרומה למען יחזקו בתורת ה', שהם מורי התורה שנאמר (דברים לג ז) **יורו משפטיה ליעקב ותורתך לישראל**, ולזה סמך **וזאת התרומה**, ואין זאת אלא תורה שנאמר (שם ד מד) **וזאת התורה**. ארבע טבעות כנגד (אבות ה יב) ארבע מדות בתלמידים היושבים לפני החכמים. (שפתי חן עה"ת)

זהב וכסף ונחשת. (כה ג) **זהב** רמז ייראה כמו שכתוב (איוב לו כב) **מצפון זהב יאתה**, **כסף** מלשון כיסופין רמז לאהבה. 'נחשת' בגימטריא יום שבת (758). על ידי אהבה ויראה יכול אדם להמשיך עליו קדושת שבת קודש בכל יום. תלמיד חכם שעושה כן, נקרא מטעם זה שבת (זוהר ח"ג ט א) ונפש דתלמיד חכם אתקריאת 'שבת מלכתא', נפש יתירה דשבת. ויזכה ליום שכולו שבת. (צמח צדיק)

וזאת התרומה אשר תקחו (כה א) ס"ת אותיות 'תורה', ואין זאת אלא תורה שנאמר (שם ד מד) **וזאת התורה**. **זהב** שנאמר (תהלים יט יא) **הנחמדים מזהב וימפז רב. וכסף דכתיב** (משלי ב ד) **אם תבקשנה כסף. ונחשת דכתיב** (יחזקאל א ז) **ונצפים בעיני נחשת קלל** אלו תלמידי חכמים שמתנוצצים זה בזה בהלכה. דבר אחר **זהב** ר"ת **זה העוסק בתורה**, כלומר שעוסק בה לשמה שלא ע"מ לקבל פרס וליהנות ממנה. **וכסף** הלומד על מנת לקבל פרס וליהנות ממנה. שמתוך שלא לשמה בא לשמה. **ונחשת** זה העוסק בה ואינו מקיים מצותיה ומהפך ד"ת למינות. וכנגדם רמז ג' **תכלת וארגמן ותולעת שני**, ואותם ג' רמז על קיבול שכרה, **תכלת** כנגד העוסקין בתורה על מנת שלא לקבל פרס, **התכלת** דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לקסא הנכבד, ו**ארגמן** כנגד העוסקין בתורה ע"מ לקבל פרס שמתוך שלא לשמה בא לשמה שזוכין להיות במחיצת מלאכי השרת אוריא רפאל גבריאל מיכאל נוריא ר"ת **ארגמן, תולעת שני** כנגד לומדי תורה שאינם מקיימין מצותיה ומהפכין ד"ת למינות שהם יורדין לגהינם ואינם עולים שנאמר (ישעיה סו כד) **כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה**. דבר אחר **זהב** בז' ובה' ובב' אנו קורין בתורה. (רבינו אפרים)

זהב וכסף ונחשת. רמז בזה לימים בהם קוראים בתורה. **זהב**, ז' [שבת] ה', ב' [יום ה' ויום ב' בשבוע], **כסף**, כפור [יום הכפורים]. ס' [סוכות] פ' [פורים], **נחשת** ג' נרות [הנוכה] ח' חודש [ראש החודש], ובכללו ראש השנה שהוא גם כן ר"ת [ש' שבועות] וגם מרומז ש' שמיני שהוא שמיני עזרת וגם ש' ת' שמחת תורה [ת' תענית. (הת"ס עה"ת)]

ראיה בפרשה שכל המוסיף גורע.

אמר חזקיה: **שקל המוסיף גורע?** רב משךשיא אמר, **מקבא** (שמות כה ז): **'אמתים נחצי ארפו'**. פרש"י - **דל אל"ף מהכא קרי ביה (מתים) הוי שתי** מאות אמה. כל אותיות שבתורה הברתם ככתבתם כמו **ועשית ואמרת** כאלו כתובה בה"א וכן **אתה** חסר כמו אותה מלא. היינו שבלי הא' בראש המלה היינו קוראים (א)תים וחצי, וההוספה באה לגרוע את המספר ולומר שאינו אלא אמתים וחצי.

והקשה המהרש"א – שאינם בלי הא' היתה זו תיבת 'מתים', אבל לא היה מובן באיזו מידה, ואפשר שמדובר במידה קטנה מאמה, כמו טפח או אצבע? ויש לבאר שהוכחה הגמרא היא מהמילה **נחצי**. המילים 'אמתים' נחצי ארפו' מלמדות שכל אורך הארון היה שתיים וחצי אמות. והנה בלי האות ו' בתיבת **נחצי** היינו קוראים 'אמתים חצי ארפו', במשמעות שאמתים זה רק מחצית ארכו, והאורך המלא הוא ארבע אמות. נמצא שהוספת האות ו' בראש תיבת **נחצי**, גרעה את המידה והפחיתה אותה מארבע אמות לשתים וחצי. למדנו אפוא שקל המוסיף גורע. (הגהות הרשב"ש, פניני הגר"א)

ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארפו ואמה וחצי קמתו. (כה ב)

אמרו רז"ל (קידושין ל): אמר להם הקדוש ברוך הוא לישאל: **בני, בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תכלין**. וזה רמז ארון שבו התורה היא 'מקל שטן' בגימטריא **עצי שטים** (529) שעל ידי התורה מכניעו כמו שאמר הכתוב (משלי א א) **ושכח לגו פסילים**. גם אפשר ארון שזכו לזה בזכות אברהם יצחק ישראל אבותינו הקדושים שס"ת 'מקל' גימטריא 'עצי' (170) ובזכותם זכינו לתורה ולכל טובה. ור"ת אברהם יצחק ישראל בגימטריא 'אהיה' (21) שהתורה נתלה מבריאה אהיה רומז לאימא והיא מקנא בכרסיא. ואותיות ראשונות של חמשה חומשי תורה בגימטריא 'אהיה' שהוא מספר ר"ת אברהם יצחק ישראל (חמת אבד)

ועשית שנים כרבים זהב מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת. (כה יח) פרש"י - דמות פרוצוף תינוק להם. (סוכה ה) ודרשו בגמרא (סוכה ה) ונאמי פרוצוף: אמר רבי אבהו: פרוצוף פרוצוף קורין לפרוץ רביא. כתב הרלב"ג שהצעירים נקראים בלשון זה על שם הרביה והגידול הנמצאים בהם. עוד אמרו בגמרא (יומא נד) שאחד מהכרובים היה בדמות זכר והשני בדמות נקבה. בפעשה שהיו ישראל עולין לרגל, מגלגליו להם את הפרוכת, ומראין להם את הפרוכת שהיו מעורים זה בזה, ואומרים להן: ראו חבתכם לפני המקום פהבת זכר ונקבה. וכתב ר"א בן הרמב"ם שמראשו ועד כתפיו כתבנית אדם, ומכפיו ועד תחתית גופו כתבנית עוף, ויש שכתבו שהם עופות (הרשב"ם) דוגמא מין של עוף כדכתיב ביהזקאל (כה יד) **את כרובי מלאך הסוכה**, פירושו עוף גדול בעל כנפים. ואע"פ שאמר (לעיל כד) **לא תעשה לה פסל וקל תמונה**, כאן התיר צורת הכרובים שהרי לא נעשו להשתוות אלא לישבתו, דוגמא כרובים דכסא הכבוד (ישעי' ו) **שפרעו מעדים ממעל לו**. ודברים הרבה כאלו מצינו בתורה, כמו שכתוב (להלן לה ב) **כל העשה בו מלאכה יומת**, והתיר לעשות בה קרבן תמיד, קרבן מוסף, ברית מילה. ערות אשת אה (ויקרא יח טז) ויבום. **לא תלבש שעטנז** (דברים כב יא) **גדלים תעשה לה** (שם יב). **וקהו הכרובים פרשי כנפים** (כה כ) כדמות עופות, על שם שבריה זן נקיה ורוב הילוכה באויר בלא טינוף. (החזקוני) ימוד בעצמו שיהיה כתינוק לעבוד ולמשא ולסבל עול התורה על שכמו כמו שעתה מתחיל ללמוד. ועוד כתינוק שיהא נקי מחטא. וזהו **שנים כרבים** מעין דוגמא לתינוק לבני אופנים להיות מקבל עול כתינוק. ולהיות נקי מחטא כתינוק. שירא ממידת הדין הרומז לזהב. (נהל קדומים)

ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד. (כה ל) אמרו רבותינו ז"ל (ברכות נה) **כל זמן שפית המקדש קיים** — מזבח מכפר על ישראל, ועקשיו, שלחנו של אדם מכפר עליו. במה שמאכיל לעניים ומדבר דברי תורה על שולחנו. ואמר **לחם פנים לפני תמיד** רומז שהלחם שמאכיל לעניים יתן בסבר פנים יפות, באהבה ובחובה ודרך כבוד, ויזכור בהשם יתברך שהוא (הלים ה) **נתן לחם לכל בשר** ונותן בפנים יפות. וכתב בספר טעמי המצוות (עשין לו) טעם מצוה זו להורות שאף על פי שהלחם מזון כל חי, אין הלחם הזן אלא הברכה היא זנה לחם פניה. תדע שכהן שמגיע לו פסול מלחם הפנים היה שבע (יומא לט), פניו צהובים, הקף (בראשית מא נ) **והרעב הקה על כל פני הארץ**, נמצא לחם פניה הוא **לחם פנים לפני תמיד**. (איצרות השל"ה)

ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד. (כה ל) אמרו רבותינו ז"ל (מנחות כט) **נס גדול נעשה בלחם הפנים**, סילוקו פסידורו, שפגמם (ש"א כא ז): **לשום לחם הם ביום הלקחו**. **שאלה** — מה הטעם שחז"ל הגדירו **נס גדול** נעשה בלחם הפנים ולא מצינו באף אחד משאר הניסים שהיו במקדש שנקרא נס גדול, כגון: (בב"ב טז) מקום ארון וכרובים אינו מן המדה, כרובים — בנס הן עומדין, (שבת קד) מ"ם וסמ"ד שבלוחות בנס היו עומדין. ורק לחם הפנים זכה לכינוי **נס גדול**. כיצד הניסים בלחם הפנים רמוזים בשם. **תשובה** — לפי שנס זה שבלחם הפנים אכן היה נס כפול ומכופל. ועל כן זכה לכינוי **נס גדול**. האחד — חומו של הלחם שהיה נשאר רך כשעת אפיתו. השני — טריותו של הלחם שלא יבש אלא נשאר רך כשעת אפיתו. השלישי — שיצא ממנו הבל תמיד. ניסים אלו רמוזים בשם **לחם**, שהוא אוטריקון לח — חם' שהם שני הניסים המפורשים בדברי חז"ל, וגם הנס השלישי רמזו בשמו **לחם הפנים** נקרא בתורה גם בשם **חלה** — דכתיב (ויקרא כד ה) **ואפית אתה שתיים חלות שני עשרונים יהיה החלה האחת**. חלה ר"ת חם לה הבל, שהם שלושת הניסים שהתרחשו בלחם הפנים. (בן יהוידע — יומא כא)

ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה המנורה ורכה וקנה גביעיה פפתריה ופרחיה ממונה יהיו. (כה לא) פרש"י - **תעשה המנורה מאליה**. לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר לו הקדוש ברוך הוא: השלף את הפפר לאור, והיא נעשית מאליה. לקף לא נכתב 'תעשה'. **שאלה** — הא כתיב לקמן (כה מ) **וראה ויעשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר**. משמע שהוא עשה אותם. **תשובה** — לפי שהמנורה מרמזת על עומק פלפול התורה ושתיה כולה מקשה מגוף אחד, כלומר אע"פ שאלו מטהרים ואלו מטמאים, פולם נתנו מרועה אחד (הגיגה ג) והיה קשה בעיני משה רבינו לעשות כן מנורת זהב, ולכן אמר לו הקב"ה **תעשה מאליה בלא יגיעה**, אבל ענין התורה ליימדה ופלפולה לא מאליה היא, כי לא יגיעתי ומצאתי — אל תאמן (הגיגה ג), ועל כן כאשר **אתה מראה בהר** כן תעשה בעצמך ולא תיעשה בלא יגיעה, אלא אחר יגיעה רבה. (ותורת משה' להחת"ס)

וקממת את המשכן כמשפטו אשר הראית בהר. (כו ל) אמר רבי ישמעאל: **הרוצה שיהיה יעסוק בדיני ממונות**. שאין לה מקצוע בתורה גדול מהן, שהן כמעין הנובץ. (משנה בב"ב יח) כתיב (ישעי' לג ו) **והיה אמונת עמיה חסן ישועת חכמת ודעת** והם ששה סדרים על הסדר ובשני סדרים יש סדר למשנה, עפ"י מדריגת הקדושה עולה מאמונת לעתך ומעתך לחסן ומחסן לישועת ומישועת לחכמה וא"כ הרוצה שיהיה יעסוק בסדר ישועות דהיינו שיחכם היינו חכמה שהוא סדר קדשים יעסוק תחלה בסדר ישועות שהוא נויקין, אלא בסדר נויקין יש מה שאינו דיני ממונות כגון סנהדרין מכות הוריות קמ"ל דיני ממונות שבסדר ישועות יעסוק והוא הקדושה היטב ליכון שחכמה שבסדר קדשים, וטעם יתר קדושה הניכר דיני ממונות משום שבוה נכיר השגחה הבורא ית"ש להביט על דרכי ועלילת בני אדם ומחשבותיהם גם כי המה הבל מ"מ הקב"ה משפיע חכמה יתירה בלב חכמיו לירד לעומק הדעת כל איש אע"פ שהם עוסקים ברמיותא דדהו מ"מ בקיאים הת"ח מסוד ה' ליריאיו. (תח"ס עה"ת)

שאינו לך שום דבר מדיני התורה מאיסור והיתר, שנתנה בו תורה רשות לשכל האנושי לעוף כפי כחו לחתור ולחקור ולהחליט כפי הנראה בעיניו, כמו בדיני הממונות, שפתחה לו התורה בהם לאדם נחלה בלי מצרים, לשקול ולשפוט ולדקדק כפי שכלו, עד שרוב דיני טוען ונטען שנדברו בהם דברים הרבה כעגלה המלאה לה עמיר, כולם כללה התורה בדברים מועטים בפסוק אחד באמרה (ויקרא יט טו) **בצדק תשפט עמיתך**, רק מפני ששכל האדם עשוי לטעות באריגה דקה כזאת, לכן רבותינו הקדמונים בעלי המשנה והתלמוד, התאספו יחד לאלפים מגדולי האומה, והניחו לנו יסודות ושרשים בכל אלה, ובכל זה עדיין נשאר מקום להדין להשמט ליימין או לשמאל, לדמות מלתא למלתא, או לחלק ביניהם לפעמים בכחוט השערה. לכן עסק דיני ממונות ישנם שכל האנושי, לדקדק היטב שיכון שחכמה של האמת על הנקודה, ולטעם שכל מחוייב בו, דבכל דיני ממונות משום שבוה נכיר השגחה הבורא ית"ש להביט על משא"כ דיני ממונות, לא יכול להשמט בבית הספק להחמיר, דהרי מה שהוא חומרא לזה הוא קולא לזה, וע"כ צריך להתעמל לכוון רק האמת לאמתו. (תפארת ישראל)

ועשית את המזבח עצי שטים חמש אמות ארך וחמש אמות רחב רבוע יהיה המזבח ושלוש אמות קמחו. (כו א) טעם השם 'מזבח', מפני שמקריבים עליו זבחים. והוא שורש זבח. (ספר השרשים, אברבנאל) **מזבח** ר"ת מחזילה זכות ברכה חיים. וכן **שטים** ר"ת שלום טובה ישועה מחזילה. (תנחומא)

שאלה — מה הטעם דכתיב **המזבח בה' הידיעה**. **תשובה** — מפני שכל ישראל היו מחכים שיצוה ה' לבנות מזבח להקריב עליו קרבנות כדרך כל בני האדם הקדמונים שהיו עובדים את אלוקיהם בקרבן וזבח, וגם אדם הראשון ונח ואברהם צחקו ויעקב כן עשו. ועוד שבמעמד הר סיני נאמר (שמות כ ב) **מזבח אדמה תעשה לי ונבחת עליו וגו'**, וגם משה כאשר כרת ברית התורה עם ישראל בנה מזבח תחת ההר, דכתיב (כד ד) **ויבן מזבח תחת ההר**, ומפני זה אמר **ועשית את המזבח** כלומר שהמזבח אשר יהיה ביניכם יבנה לה' תעשה אותו בחצר המשכן לפני פתח המשכן (אברבנאל)

והאזה"ח פירש - אולי שחזור אל המוזכר במצות הכללות שנצטווה משה לעשות המשכן וכליו, דכתיב (לעיל כ"ה ט) **את תבנית המשכן ואת תבנית כל פליו ושם הראהו המזבח**, ולזה אמר **ועשית את המזבח** הידוע שהוא אותו מזבח שהראיתך תבניתו, צריך שיהיה מבפנים עצי שטים. מזבח העולה נקרא גם מזבח הנחושת, ולזה אמר שלא תעשה לומר שכלו עשוי נחושת אלא מבפנים עצי שטים והוא מצופה נחושת.

א"ל דכתיב (שמות כ ב) מזבח אדמה תעשה לי ועל זה קאמר כאן כך תעשה את המזבח ההוא. (טעמא דקרא)

לכל פלי המשכן בכל עבודתו וכל יתדתיו וכל יתדת החצר נחשת. (כו ב) בחלום שראה נבוכדנצר ופתר לו דניאל, הנה שם מבואר 'זהב' רמז למלכות בבל **אנת הוא ראשה די דהבא** (דניאל ב, לה) 'כסף' מלכות מדי ופרס, 'נחשת' רמז למלכות יון נקרא נחשת, וכן דרשו רז"ל בכמה מקומות (שמו"ר לה, ו) ויתבאר אי"ה, וכתב הרוקח (סימן רכ"ה) פרשת תרומה מסיימת בתיבת **נחשת** (שמות כו, יט) רמז למלכות יון, ומתחיל תיכף **ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליה שמן זית וכו'**, רמז במלכות יון יתחילו הנר מצוה ע"כ. לפי זה יתכן **ואתה תצוה את בני ישראל** סופר לצוות כפירש"י, דעיקר הציווי היה ברשות **אמר אל פקחים**, ושם נאמר **צו את בני ישראל** (ויקרא כד ב) בגימטריא **בימי מתתיהו בן יוחנן עם הכולל**. **נחשת** ראשי תיבות נ"ר ח'נוכה ש"ם ת'לליקו. (בני יששכר כסלו טבת מאמר ב אות א)

נחשת — ר"ת נר חנוכה שמאל תלדיק, וסמך ליה **שמן זית** כי הוא מצוה מן המובחר. (רבינו אפרים)

סך נרות של חנוכה מ"ד (עם השמש) סמך (איוב כט ג) **בהלו נרו עליו ראשי**. ויקחו אליה **שמן** בגימטריא תקפ"א, בגימטריא אלו שמונה ימי חנוכה! (הרוקח)

נחשת — חן שטעם שמונה חן בעיני הברכה, ונ"ח יתדות נחשת כמו יתד תקועה במקום נאמן שהיה ירא פן יחזור לתוהו, אחר שקיבלו ישראל את התורה ונעשה המשכן על פי שנים עדים אז נחשת, רצה לומר היסודות. (שפתי כהן עה"ת)

שאלה — מה הטעם שלא נזכר הכיור בפרשת תרומה עם שאר כלי המשכן. רק להלן בפרשת כי תשא (ל יח) **ועשית פיור נחשת וכנו נחשת לרחה**. **תשובה** — מפני שהכיור לא נעשה מנדבת כל ישראל אלא מנדבת הנשים לבדן, כדכתיב (לה ה) **במראת הצבאות** לכן הזכירו הכתוב עם פרשת הבשמים, שגם הם לא הובאו על ידי כל ישראל אלא על ידי הנשיאים בלבד. (ראב"ע)

שבעים פנים לתורה, לעיתים תהיה יותר מתשובה אחת
התשובות אינם הלכה למעשה, הערות והארות יתקבלו בברכה
לעילוי נשמת הרב חפץ בן אסתר זצ"ל
ramnadlan018@gmail.com